

Afet ve Turizm: Bolu Kartalkaya Otel Yangınının Ekonomik ve Sosyal Etkileri

^{*1}Sevda Demiröz Yıldırım, ²Fatma Bülbül

^{*1} Bucak Sağlık Yüksekokulu, Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Türkiye

²Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Afet Yönetimi Anabilim Dalı, Bezmialem Vakıf Üniversitesi, Türkiye

Özet

21 Ocak 2025 tarihinde Bolu Kartalkaya Grand Kartal Otel'de meydana gelen yangın, 36'sı çocuk toplam 78 kişinin hayatını kaybetmesine neden olmuştur. Yangın, otelin restoran bölümünde başlamış ve yeterli yangın güvenlik önlemlerinin alınmamış olması nedeniyle hızla yayılmıştır. Yangın algılama ve tahliye sistemlerinin yetersizliği, yangın merdivenlerinin uygun standartlara sahip olmaması, otomatik yangın söndürme sistemlerinin bulunmaması ve bina yapısındaki yanıcı malzemelerin fazlalığı gibi unsurlar, felaketin boyutunu daha da artırmıştır.

Bu çalışmada Kartalkaya Grand Kartal Otel yangınının ekonomik ve sosyal etkilerini hem bilimsel hem de medyadaki yansımalarının kapsamlı bir şekilde ele alınarak afet yönetimi açısından analiz edilmiştir. Kartalkaya Grand Kartal Otel yangını, yalnızca otelde meydana gelen ekonomik hasarla sınırlı kalmamış, aynı zamanda kış turizm sezonuna olan ilgiyi de olumsuz etkilemiştir. Ayrıca, yangında hayatını kaybeden 78 kişi arasında farklı meslek gruplarından yetişmiş bireylerin bulunması, ülke açısından önemli insan kaynağının yitirilmesine sebep olmuştur. Kartalkaya yangını, yalnızca fiziksel ve ekonomik kayıplara değil, derin sosyal etkilere de yol açmıştır. Yangını medya üzerinden takip eden vatandaşların dünyanın farklı yerlerinde meydana gelen afetlerde olduğu gibi psikolojik travma yaşamalarına neden olduğu düşünülmektedir. Özellikle yangın sırasında otelde konaklayan kişilerin, olayın ciddiyetini fark ettikten sonra veda niteliğinde çektikleri video kayıtları, sosyal medyadan açtıkları canlı yayınlar yangından etkilenmeseler bile bireylerde bile derin travmalara yol açmıştır. Kamuoyundaki tepkiler, toplumsal dayanışmayı artırırken yetkililerden hesap sorma taleplerini de beraberinde getirmiştir. Turistik tesislerde kriz yönetiminin güçlendirilmesi, acil durum planlarının oluşturulması ve denetim mekanizmalarının etkin hale getirilmesi gereklidir. Yangın güvenliği için periyodik denetimler yapılmalı, yangın algılama ve söndürme sistemleri mevzuata uygun hale getirilmelidir. Yetkililerin şeffaf bilgilendirme süreçleri yürütmesi ve güvenlik önlemlerini artırması, bölgenin turizm itibarını yeniden kazanmasını sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Afet, afet yönetimi, Kartalkaya otel yangını, kriz yönetimi, kış turizmi.

1. Giriş

Afetler; doğa, teknolojik ve beşerî kaynaklı olaylar sonucunda ortaya çıkan ve toplumun olağan işleyişini kesintiye uğratan fiziksel, ekonomik ve sosyal kayıplara yol açan durumlardır. Bir olayın afet olarak nitelendirilebilmesi için can ve mal kayıplarına neden olması, birden fazla kurum ve kuruluşun koordineli müdahalesini gerektirmesi, yerel müdahale kapasitesinin de yetersiz kalması gerekmektedir [1–3]. Turizm sektörü, afetlerden en çok etkilenen endüstrilerden biridir. Turizm; ekonomik kalkınmanın temel taşlarından biri olup, istihdam yaratma, döviz girdisi sağlama ve

*Corresponding author: Address: Bucak Sağlık Yüksekokulu, Acil Yardım ve Afet Yönetimi Bölümü, Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, TÜRKİYE E-mail: sdemirozyildirim@mehmetakif.edu.tr

bölgesel kalkınmayı destekleme gibi kritik işlevlere sahiptir [4]. Bu sektör afetler ve diğer krizlerden ciddi şekilde etkilenebilmektedir.

Turizm, döviz girdisi sağlaması ve istihdam oluşturmasıyla ekonomik açıdan önemli bir sektör olmanın yanı sıra, farklı kültürleri bir araya getiren ve bireylerin dinlenme ihtiyacını karşılayan sosyokültürel bir faaliyettir. Turizm etkinlikleri, her geçen yıl daha fazla insanın katılımıyla hem ekonomik hem de sosyal açıdan giderek daha büyük bir önem taşımaktadır. Günümüzde Birleşmiş Milletler tarafından da sıklıkla önemi vurgulanan bu sektör, dünya genelinde en büyük üçüncü hizmet alanı olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle küresel ekonomide yaşanan her gelişme turizm sektörünü etkilerken, turizmdeki değişimler de dünya ekonomisi üzerinde doğrudan etkili olmaktadır. Türkiye'nin seyahat endüstrisi, dünya çapındaki gelişmelere uyum sağlayarak ilerlemektedir. Doğal güzellikleri ve köklü kültürel mirası sayesinde önemli bir turizm potansiyeline sahip olan Türkiye, konaklama sektörü açısından da güçlü bir konumdadır. Avrupa ülkeleriyle kıyaslandığında, daha modern ve yeni konaklama tesislerine sahip olması, ülkenin turizmdeki rekabet gücünü artırmaktadır [5]. Seyahat eden bireylerin konaklayacakları tesislerin, güvenlik ve hizmet kalitesi açısından belirli standartları sağlaması beklenmektedir. Konaklama tesislerinin sunduğu olanaklar, ziyaretçi memnuniyetini artırarak bölgenin turizm potansiyeline katkı sağlar Türkiye'de Palandöken, Uludağ, Kartalkaya, Erciyes, Ilgaz, Kartepe, Sarıkamış ve Davraz olmak üzere aktif olarak kullanılan sekiz kış turizm destinasyonu bulunmaktadır.

Dünyadaki diğer ülkelerde olduğu gibi Türkiye'de de meydana gelen bazı krizler turizm sektörünü doğrudan etkilemektedir. Yaşanan krizler turizm sektörünü hem küresel hem de yerel boyutta sekteye uğratabilmektedir. Örneğin; COVID-19 pandemisi küresel olarak turizm hareketliliğini durma noktasına getirirken, bu çalışmanın odağını oluşturan Türkiye'de 2025 yılının ilk günlerinde yaşanan Bolu ilindeki otel yangını faciası da Türkiye'deki turizm sektörünü olumsuz etkilemiştir. 21 Ocak 2025'te Bolu'nun önemli kayak merkezlerinden biri olan Kartalkaya'daki Grand Kartal Otel'de meydana gelen yangın, turizm ve afet ilişkisini irdelemek için çarpıcı bir örnek teşkil etmektedir. Bu yangın, bölgedeki turizm faaliyetleri üzerinde ciddi ekonomik ve sosyal etkiler bırakmış, özellikle kriz yönetimi ve yangın güvenliği konularında eksiklikleri gözler önüne sermiştir. Bu çalışma, Kartalkaya Grand Kartal Otel yangınının ekonomik ve sosyal etkilerini hem bilimsel hem de medyadaki yansımaları kapsamlı bir şekilde ele alarak afet yönetimi açısından öneriler sunmayı amaçlamaktadır.

Yangın, 21 Ocak 2025 tarihinde gece saat 03:27'de, 12 katlı Grand Kartal Otel'in restoran bölümünde başlamış ve hızla tüm binayı sarmıştır. Otelin ahşap yapısı, yangın söndürme sistemleri eksiklikleri, ilk müdahalenin gecikmesi ve rüzgârın etkisiyle alevler kısa sürede kontrol edilemez hale gelmiştir. Yangın sırasında turizm sezonunun bölgedeki canlılık dönemi ve okul tatili nedeniyle neredeyse tam kapasite dolu olan otelde 238 turist konakladığı bilinmektedir. Çalışan personel sayısı herhangi bir resmî açıklamada yer almadığı için yangın sırasında otelde bulunan net kişi sayısı verisi bulunmamaktadır. Maalesef, bu otel yangınında 78 kişi hayatını kaybetmiş, 51 kişi yaralanmıştır. Hayatını kaybedenlerin 36'sı çocuk olmak üzere; otelin genel müdürü Ahmet Demir, ünlü kayak antrenörü Selin Karaca ve iş insanı Mehmet Yılmaz gibi tanınmış isimlerin, eğitim seviyesi yüksek meslek mensupları (hekim, hemşire vd.) profesyonel sporcular, özel sektör yöneticilerinin de hayatını kaybetmesi medyada olayın daha geniş yer almasına neden olmuştur. Ayrıca, olay sırasında hayatını kaybeden otel çalışanlarının büyük bir kısmı, yangın tahliye

prosedürlerindeki eksiklikler nedeniyle çıkış yollarına ulaşamamıştır. Görgü tanıklarının ifadelerine göre; otelin teras katında mahsur kalan bazı misafirler, yoğun dumandan kaçmak için pencerelerden atlamak zorunda kalmış ve trajik kayıplar yaşanmıştır.

2. Materyal ve Metot

Bu çalışmada Kartalkaya Grand Kartal Otel yangınının ekonomik ve sosyal etkilerini hem bilimsel hem de medyadaki yansımalarının kapsamlı bir şekilde ele alınarak afet yönetimi açısından analiz etmek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden biri olan içerik analizi kullanmıştır. Araştırma verileri ilgili yerel ve uluslararası haber siteleri, bilimsel ve bilirkişi raporlarından elde edilen veriler araştırmanın amacına uygun olarak yorum ve çıkarımlar yapılarak olayın boyutları incelenmiştir.

3. Bulgular

Kartalkaya'daki Grand Kartal Otel yangını, turizm sektöründeki afet yönetimi eksikliklerini gözler önüne sermektedir. Öncelikle, otelin yangın güvenliği açısından yeterli önlemleri almadığı tespit edilmiştir. Benzer turistik bölgelerde yaşanan yangınlarla karşılaştırıldığında, bu yangın olayının bu denli yıkıcı etkiye yaratmasının nedeni büyük oranda alınmayan önlemleridir. Olayın ekonomik ve sosyal etkileri afet yönetimi disiplini açısından önemli bir örnek teşkil etmektedir.

Yangının ekonomik etkileri ilk ele alınacak konudur. Yangının ortaya çıkardığı ekonomik kayıplar ciddi boyutlara ulaşmıştır. Bölgedeki turistik tesisler yangından sonra büyük ölçüde müşteri kaybına uğramış, Kartalkaya'nın cazibe merkezi olma özelliği zedelenmiştir. Bu durum da bölgede ciddi ekonomik kayıpların yaşanmasına neden olmuştur. Bilirkişi raporları ve haber kaynakları, yangının neden olduğu maddi ve manevi kayıpları detaylı bir şekilde ortaya koymaktadır. CNN Türk'ün haberine göre; yangın sonrası yapılan istatistiksel analizlerde, bölgedeki otel rezervasyonlarında %60'luk bir düşüş yaşandığını ve yangın nedeniyle yerel esnafların bu durumdan olumsuz etkilendiği gündeme getirilmiştir [6]. Euronews haberine göre ise otelin tamamen kullanılamaz hale gelmesi bölgedeki konaklama kapasitesinde yüzde 30'luk bir düşüşe yol açmıştır. Bu durum, kayak turizmine olan ilgiyi azaltarak bölgedeki otel ve işletmelerin gelirlerinde büyük bir kayba neden olmuştur [7]. Reuters tarafından yapılan bir analizde, yangın sonrası turist rezervasyonlarında %40 oranında bir düşüş yaşandığı belirtilmiştir. Ayrıca, yangının uzun vadeli etkileri arasında yatırımcı güveninin azalması ve bölgedeki istihdam oranlarının olumsuz etkilenmesi de bulunmaktadır. Yangın nedeniyle işsiz kalan otel çalışanlarının büyük bir kısmı, alternatif istihdam olanaklarına yönelmek zorunda kalmıştır [8]. Direkt kayıplar, istihdamın azalması, turizm popülasyonundaki azalmanın getirdiği kayıpların yanında yangında hayatını kaybeden çok sayıda yetişmiş, eğitilmiş bireyin de kaybedilmesi hem sosyal hem de ekonomik açıdan ülke için önemli bir kayıptır. Anadolu Ajansı tarafından yayımlanan bilirkişi raporunda yangın sonrası toplam zarar 250 milyon TL olarak hesaplanmıştır. Raporda, yangının çıkış nedenine dair net bir tespit yapılamamakla birlikte, otel yönetiminin yangın güvenliği önlemlerinde ciddi eksiklikler bulunduğu belirtilmiştir. Özellikle yangın söndürme sistemlerinin yetersiz olduğu ve acil çıkışların kullanılamaz durumda olduğu vurgulanmıştır [9]. Yapılan haberler ve analizler

arasında farklılıklar bulunmakla birlikte yaşanan afetin turizm üzerindeki doğrudan ve dolaylı olumsuz ekonomik etkileri açıkça ortaya koymaktadır.

Kartalkaya yangını, yalnızca fiziksel ve ekonomik kayıplara değil, derin sosyal etkilere de yol açmıştır. Yangını medya üzerinden takip eden vatandaşların dünyanın farklı yerlerinde meydana gelen afetlerde olduğu gibi psikolojik travma yaşamalarına neden olduğu düşünülmektedir. Özellikle yangın sırasında otelde konaklayan kişilerin, olayın ciddiyetini fark ettikten sonra veda niteliğinde çektikleri video kayıtları, sosyal medyadan açtıkları canlı yayınlar yangından etkilenmese bile bireylerde bile derin travmalara yol açmıştır. Yangın sonrası, otelde çalışan genç bir kadının üst katta mahsur kaldığı sırada babasını arayarak ne yapması gerektiğini sorması, ardından kaçmak için 12'nci kattan atlaması sonucunda ağır yaralanarak yoğun bakımda hayatını kaybetmesi toplumda ağır infial yaratmıştır [12]. Otel çalışanları ve yangından sağ kurtulan misafirler, olay sonrasında ciddi travma belirtileri göstermiştir. Bölge halkı üzerinde yapılan anketlerde, yangından sonra Kartalkaya'daki otellere olan güvenin azaldığı ve birçok turist alternatif tatil bölgelerini tercih ettiği belirlenmiştir [6]. Kamuoyundaki tepkiler, toplumsal dayanışmayı artırırken yetkililerden hesap sorma taleplerini de beraberinde getirmiştir. Basında yer alan haberlere göre; olayın ardından bölge halkı ve turizm sektörü büyük tepki göstermiş, yetkililer yangın güvenliği önlemlerinin eksikliğini kabul etmek zorunda kalmıştır. Örneğin, Hürriyet Gazetesi'nin haberine göre, oteldeki yangın alarm sisteminin çalışmadığı ve yangın kapılarının kilitli olduğu belirlenmiştir [10]. Sabah Gazetesi, yangın merdivenlerinin yetersizliğini ve otelin yangına karşı hiçbir önlem almadığını vurgulamıştır [11]. Yangın sırasında kayda alınan görüntüler, eksiklikler nedeniyle çok sayıda vatandaşın hayatını kaybetmesinin yanında hayatını kaybedenlerin neredeyse yarısının çocuklardan oluşması toplumun hassas olduğu konulardan olan çocukların zarar alması da bireyleri psikolojik olarak derinden sarsmıştır. Tüm bunların yanında ortaya çıkan bu yıkımın önlemlerin alınmaması nedeniyle gerçekleşmiş olması toplumda ciddi bir infial yaratmış ve sosyal yaşamda da yankıları olmuştur. Yangının sosyal etkilerine bakıldığında; yangından etkilenen vatandaş ve yakınlarının yanında yerel ve tüm halkın güven duygusunun sarsılması, psikolojik travma ve iş kayıpları şeklinde kendini göstermiştir.

Yangına müdahale sürecinde yaşanan aksaklıklar, can kaybını artıran önemli faktörlerden biri olmuştur. Bilirkişi raporlarına göre, otelin yangın söndürme sistemlerinde ciddi eksiklikler bulunmakta olup, acil çıkış kapılarının kilitli olduğu tespit edilmiştir [9]. Ayrıca, yangın merdivenlerinin kullanılamaz olduğu ve otel çalışanlarının tahliye prosedürlerinde yetersiz kaldığı belirlenmiştir [7]. Yangın sırasında bazı katlarda elektrik kesintisi yaşandığı ve duman tahliye sistemlerinin devre dışı kaldığı ifade edilmiştir. Yeni Şafak'ın haberine göre, bazı misafirlerin odalarında mahsur kaldığı ve otel yönetiminin ilk müdahalede yetersiz kaldığı belirtilmiştir [12]. TRT Haber ise, yangına müdahale eden itfaiye ekiplerinin bina yapısı nedeniyle içeriye ulaşmada zorluk yaşadığını aktarmıştır [13].

Görgü tanıklarının ifadelerine göre, otelde kalan bazı turistler yangından kaçarken pencerelerden atlamak zorunda kalmış ve bu durum ek yaralanmalara sebep olmuştur [12]. Bazı turistler, otelin yangın merdivenlerine ulaşamayınca panik halinde camlardan atlamış, bu da ölü ve yaralı sayısını artırmıştır. BBC Türkçe'nin haberine göre, yangınla ilgili 11 kişinin gözaltına alınmış ve otel yönetiminin asli kusurlu bulunduğu belirtilmiştir [14]. TRT Haber ise yangında zarar gören kişilerin ailelerinin hukuki süreç başlattığını, özellikle otelin güvenlik önlemlerinin yetersiz olduğunu

yönündeki iddiaların mahkemeye taşındığını bildirmiştir [13]. Haber kaynaklarını destekler nitelikler taşıyan bilirkişi raporlarında otel sahipleri ve yönetim kurulu üyelerinin yangın güvenliği standartlarını ihlal ettiği ifade edilmiştir [7]. Öte yandan, yangın sonrası bölgedeki otellerde geniş çaplı denetimler başlatılmış, yangın güvenliği yönetmeliklerinde değişiklik yapılması yönünde çalışmalar başlatılmıştır [13].

Olayın ardından Türkiye genelinde otel yangın güvenliğiyle ilgili yeni düzenlemeler gündeme gelmiş, denetimlerin artırılması yönünde kararlar alınmıştır. Olaydan sonra gündeme gelen yeni yangın yönetmeliği düzenleme önerileri arasında; bundan sonra otelleri yangın uzmanları denetlenmesi, denetim süreleri yatak sayısına göre değişmesi ve usulsüzlük tespit edilen işletmeler 3 ay içerisinde istenileni yapmazsa ruhsatları iptal edilmesi konuları yer almıştır [15]. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından düzenlenen ve çalışmaları devam eden yeni yönetmelikle; turistik tesislerde yangın tahliye planlarının zorunlu hale getirilmesi ve düzenli tatbikatların yapılması gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca, yangın algılama ve söndürme sistemlerinin düzenli olarak denetlenmesi, otel çalışanlarının zorunlu yangın güvenliği eğitimlerinden geçirilmesi ve yüksek katlı otellerde yangın merdivenlerine erişimin her zaman açık tutulmasının sağlanması yönünde ek düzenlemeler getirilmesine maddeler de yer almaktadır. Yeni düzenlemeler, özellikle Kartalkaya yangınında yaşanan ihmallerin tekrar yaşanmaması için sıkı bir denetim mekanizmasının kurulmasını öngörmektedir.

4. Tartışma ve Öneriler

Kartalkaya Grand Kartal Otel yangını, turizm sektöründe afetlere karşı hazırlık ve güvenlik önlemlerinin yetersizliğini gözler önüne sermektedir. Bu tür felaketlerin sektördeki etkilerini minimize edebilmek için etkin bir kriz yönetimi stratejisi geliştirilmesi gerekmektedir. İlk olarak, **yangın güvenliği önlemleri** kritik öneme sahiptir. Yangın güvenlik sistemlerinin, özellikle yangına dayanıklı yapı malzemelerinin kullanımının artırılması gerekmektedir. İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi (2025) raporuna göre; Grand Kartal Otel'in yangına karşı dayanıksız yapısı, yangının hızla yayılmasına zemin hazırlamıştır [16]. Bu nedenle, otellerin yangın güvenliği standartlarına uyması ve yangın tatbikatlarının düzenli aralıklarla yapılması hem misafirlerin hem de çalışanların güvenliğini sağlamada önemli bir adımdır. Ayrıca, **afet eğitimleri** ve **acil durum tatbikatları** daha kapsamlı hale getirilmelidir. Çalışanlar için düzenli afet tatbikatları ve yangın eğitimi programları, acil durum/afet anlarında doğru kararlar alabilmelerini sağlamak için gereklidir.

Bu önleme ve hazırlık çalışmalarının yanında afetlerden etkilenen turizm işletmeleri ve bölge halkına **ekonomik destek programları** sağlanmalıdır. Bilindiği üzere kış turizm sektörü oldukça kısa zaman zarfında sürdürülmekte ve bölge halkı/esnaf bu kısa süre zarfında sağladığı kazanç üzerinden yaşamlarını sürdürmektedir. Bolu Kartalkaya yangını sonrasında kış turizm sektörü ciddi şekilde etkilenmiş ve bölgedeki otellerde rezervasyonlarda büyük oranda düşüş yaşanmış [11] dolayısıyla da bölge esnafı da büyük gelir kayıpları yaşamıştır. Bu olumsuz durumla baş etmek zorunda kalan esnaf ve işletmeleri desteklemek için hükümet ve yerel yönetimler tarafından sağlanacak **finansal destekler** ve **vergi indirimleri** büyük önem taşımaktadır. Finansal destek ve vergi indirimlerinin yanında bölgenin **tanıtım ve pazarlama faaliyetleri** hızla canlandırılma

gerekliliği de bulunmaktadır. Türkiye'nin sahip olduğu zengin doğal ve kültürel varlıkları göz önünde bulundurulduğunda, bölgenin yeniden cazibe merkezi haline gelmesi için özel kampanyalar ve etkinlikler düzenlenmesi de öneriler içinde yer almaktadır [4]. Bu strateji, bölgedeki turizm sektörünün toparlanmasında önemli bir rol oynayacaktır. Bir diğer önemli öneri ise kritik role sahip bu turizm tesislerine yönelik **sigorta teşviklerinin** artırılmasıdır. Turistik tesislerin, özellikle yangın gibi afetlere karşı sigorta yaptırmaları teşvik edilmelidir. Sigorta, afet sonrası yaşanabilecek maddi kayıpları hafifletmek ve sektördeki işletmeleri korumak için etkili bir araçtır.

Afetlerde sıklıkla karşılaşılan olumsuz bireysel ve toplumsal etkilerden olan travma sonrası stres bozukluğunun önlenmesi amacıyla **psikososyal destek** programları da hayata geçirilmelidir. Toplumsal desteğin medya aracılığıyla sağlanmasının yanında özellikle yangından direkt olarak etkilenen bireyler ve turizm çalışanları, travma sonrası stresle başa çıkabilmek için geç dönem etkilerinin hafifletilmesi için uzun süreli planlanan mümkünse yüz yüze psikolojik destek almaları önerilmektedir [17]. Planlanacak olan psikososyal destek programları sayesinde afet sonrası toplumsal iyileşmenin hızlandırılmasına katkı sağlanacaktır.

Kriz yönetimi planlaması sektör için büyük bir gereklilik arz etmektedir. Afet yönetimi konusunda daha derinlemesine stratejiler geliştirilmesi, tüm turizm işletmelerinin kriz anlarında daha hazırlıklı olmasına olanak sağlayacaktır. Özellikle acil çıkış yollarının ve yangın güvenliği sistemleri gibi **altyapı güçlendirme ve iyileştirmeleri** afet anında daha etkili müdahale imkânı sunacaktır. Ayrıca sadece yangın değil tüm afet tiplerine karşı dayanıklı yapılar inşa edilmesi, güvenliği artırarak, benzer felaketlerin gelecekteki etkilerini en aza indirecektir [18]. Afetlere yönelik **teknolojik çözümler** ve **dijital platformlar** kullanılarak, turizm sektöründeki işletmelerin afetlere karşı hazırlıklı olmasına yardımcı olabilecek veri toplama ve analiz sistemleri oluşturulması bir diğer öneridir. Bu sistemler, erken uyarı sistemleri ve afet sonrası iyileşme süreçlerini hızlandıracak bilgiler sağlayabilir. Tüm bu öneriler, afet sonrası turizm sektörünün sadece krizden kurtulmasını değil, aynı zamanda uzun vadeli sürdürülebilirliğini de sağlamak için gereklidir.

Sonuç

Afetlerin turizm sektörü üzerindeki etkileri karmaşık ve çok yönlüdür. Yangın gibi afetler, sadece o anki krizle sınırlı kalmayıp; afet sonrası iyileşme süreci uzun vadeli etkiler yaratmaktadır. Bu çalışmada, Kartalkaya Grand Kartal Otel yangınının turizm sektörü üzerindeki etkileri detaylı bir şekilde ele alınmış ve afet yönetimi açısından çeşitli öneriler sunulmuştur. Turizm sektöründe afetlere karşı daha dayanıklı bir altyapı oluşturulması hayati önem taşımaktadır. Bu bağlamda Kartalkaya Grand Kartal Otel yangını, turizm sektöründe afet yönetimi ve kriz planlamasının ne kadar kritik olduğunu bir kez daha göstermiştir. Bu yangın hem ekonomik hem de sosyal açıdan ciddi sonuçlar doğurmuş ve sektördeki güvenlik önlemlerinin yetersizliğini gözler önüne sermiştir. Olaydan çıkarılan dersler gelecekte benzer felaketlerin yaşanmaması için önemli bir rehber niteliğindedir. Yangın sonrası alınan önlemler ve yeni düzenlemeler, turizm sektöründe afetlere karşı daha sağlam bir altyapı oluşturulmasını sağlayacaktır. Özellikle yangın güvenliği standartlarının artırılması, sigorta teşviklerinin güçlendirilmesi ve kriz yönetimi eğitimlerinin yaygınlaştırılması, turizm endüstrisinin afetlere karşı daha dayanıklı hale gelmesine katkıda

bulunacaktır. Yapısal güçlendirmeler ve afet tatbikatlarının yanı sıra, sektördeki tüm çalışanlara yönelik kapsamlı eğitimler verilmelidir. Bu eğitimlerin, afet sırasında doğru kararlar alabilme ve hızla etkili müdahalelerde bulunabilme yeteneklerini artırması beklenmektedir. Ayrıca, afet sonrası afetzede ve yakınlarının yanında turizm sektörü çalışanlarına psikolojik destek sağlanması, çalışanların motivasyonunu artırılması ve uzun vadede sektöre olan güveni yeniden inşa etmesi için önerilmektedir. Bu tür eğitimler ve psikolojik destekler afet yönetimi kapasitesini artırmanın yanında bölgedeki turizm faaliyetlerinin devamı ve yerel ekonominin iyileştirilmesi için önerilmektedir. Turistik tesislerde kriz yönetiminin güçlendirilmesi, acil durum planlarının oluşturulması ve denetim mekanizmalarının etkin hale getirilmesi gereklidir. Yangın güvenliği için periyodik denetimler yapılmalı, yangın algılama ve söndürme sistemleri mevzuata uygun hale getirilmelidir. Yetkililerin şeffaf bilgilendirme süreçleri yürütmesi ve güvenlik önlemlerini artırması, bölgenin turizm itibarını yeniden kazanmasını sağlayacaktır.

Kaynaklar

- [1] UNDHA, Internationally Agreed Glossary of Basic Terms Related to Disaster Management - World | ReliefWeb, Geneva, 1992.
- [2] AFAD, Açıklamalı Afet Yönetimi Terimleri Sözlüğü, 2014.
- [3] IFRC, What is a disaster?, (2024). <https://www.ifrc.org/our-work/disasters-climate-and-crises/what-disaster> (accessed February 15, 2024).
- [4] Gössling S, Hall CM. Tourism and global environmental change: Ecological, social, economic and political interrelationships, 2005. <https://doi.org/10.4324/9780203011911>.
- [5] Aymankuy YŞ. Turizm sektöründe kriz yönetimi. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 2001; 4(6):105–118.
- [6] NTV, Kartalkaya'dan kaçış: Doluluk oranı yüzde 40'a düştü - Son Dakika Türkiye Haberleri | NTV Haber, (2025). <https://www.ntv.com.tr/galeri/turkiye/kartalkayadan-kacis-doluluk-orani-yuzde-40a-dustu,XrllLp-cYk6yT2Yd4Zh0IQ> (accessed March 26, 2025).
- [7] Euronews, Bolu'da yangın faciasına dair bilirkişi raporu: Otel sahipleri, yönetim kurulu üyeleri asli kusurlu, (2025). <https://tr.euronews.com/2025/03/22/boluda-yanigin-faciasina-dair-bilirkisi-raporu-otel-sahipleri-yonetim-kurulu-uyeleri-asli-k> (accessed March 26, 2025).
- [8] Reuters, Deadly Turkey hotel fire sparks safety concerns and political blame game | Reuters, (2025). <https://www.reuters.com/world/middle-east/deadly-turkey-hotel-fire-sparks-safety-concerns-political-blame-game-2025-01-23/> (accessed March 26, 2025).

- [9] Anadolu Ajansı, Kartalkaya'daki otel yangınına ilişkin bilirkişi raporu hazırlandı, (2025). <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/kartalkayadaki-otel-yanginina-iliskin-bilirkisi-raporu-hazirlandi/3517637> (accessed March 26, 2025).
- [10] Hürriyet, Kartalkaya'daki otel yangınına ilişkin bilirkişi raporu hazırlandı, (2025). <https://www.hurriyet.com.tr/gundem/kartalkayadaki-otel-yanginina-iliskin-bilirkisi-raporu-hazirlandi-42738677> (accessed March 26, 2025).
- [11] Sabah, Bolu Kartalkaya'da ihmalle gelen facia! Ölüm otelinden geriye bu sorular kaldı: İtfaiye neden 54 dakika sonra geldi?, (2025). <https://www.sabah.com.tr/galeri/yasam/bolu-kartalkayada-ihmalle-gelen-facia-olum-otelinden-geriye-bu-sorular-kaldi-itfaiye-neden-54-dakika-sonra-geldi/9> (accessed March 26, 2025).
- [12] Yeni Şafak, Bolu'daki yangında 12'nci kattan atladi: Babasıyla görüntülü konuşurken karar vermişti... Bolu'daki yangında 12'nci kattan atlayan Şevval'den acı haber, Yeni Şafak (2025). <https://www.yenisafak.com/gundem/boludaki-yanginda-12nci-kattan-atladi-babasiyla-goruntulu-konusurken-4671709> (accessed March 26, 2025).
- [13] TRT Haber, Kartalkaya Kayak Merkezi'nde otel yangını: 10 ölü, 32 yaralı - Son Dakika Haberleri, (2025). <https://www.trthaber.com/haber/turkiye/kartalkaya-kayak-merkezinde-otel-yangini-10-olu-32-yarali-895209.html> (accessed January 21, 2025).
- [14] BBC News Türkçe, Kartalkaya'da otel yangını: 78 kişi hayatını kaybetti, dokuz kişi tutuklandı - BBC News Türkçe, (2025). <https://www.bbc.com/turkce/articles/c5y6p433665o> (accessed March 26, 2025).
- [15] Turizm Gazetesi, Otellere ağır yaptırımlar içeren yeni yangın yönetmeliği geliyor, (2025). <https://www.turizmgazetesi.com/haber/otellere-agir-yaptirimlar-iceren-yeni-yangin-yonetmeli-geliyor/88667> (accessed March 26, 2025).
- [16] İnşaat Mühendisleri Odası Ankara Şubesi, Bolu Kartalkaya Grand Kartal Otel Yangını Değerlendirme Raporu, (2025).
- [17] Choi EY, Choi SH, Lee H. Development and evaluation of a screening scale for indirect trauma caused by media exposure to social disasters. *Int J Environ Res Public Health* 2021;18(2). <https://doi.org/10.3390/ijerph18020698>.
- [18] Ritchie BW, Jiang Y. A review of research on tourism risk, crisis and disaster management: Launching the annals of tourism research curated collection on tourism risk, crisis and disaster management. *Ann Tour Res* 2019;79:102812. <https://doi.org/10.1016/J.ANNALS.2019.102812>.